

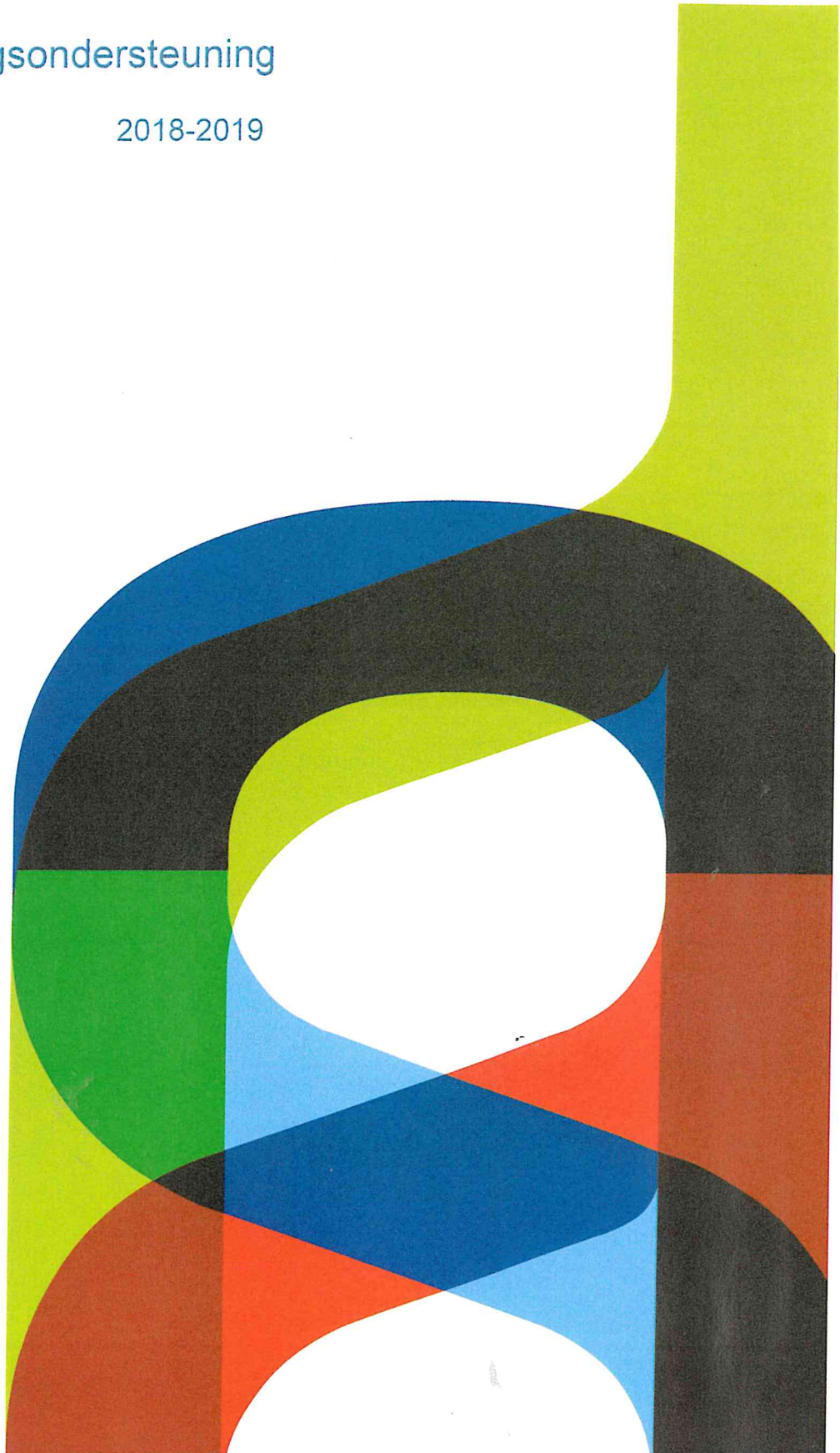

SchoolAdviesDienst
Wassenaar

Opvoedingsondersteuning

Jaarverslag

2018-2019

Opvoedingsondersteuning

Jaarverslag   2018-2019

December 2019

Bezoekadres
Raadhuislaan 22
2242 CP Wassenaar

Correspondentieadres
Postbus 26
2240 AA Wassenaar
Telefoon (070) 511 85 00
Telefax (070) 514 15 40

Email algemeen@sadwassenaar.nl
Website www.sadwassenaar.nl

Inhoudsopgave

1.	Het Spreekuur Opvoedingsondersteuning	3
2.	Jaarverslag Opvoedingsondersteuning Wassenaar	4
	Cijfers	4
	Samenvattende conclusies en actiepunten	7
	Gebruikte afkortingen	7
	Bijlagen:	
	1. Meerjarenoverzicht Opvoedingsondersteuning 2007-2010	8
	2. Opmerkingen ouders	10

1. Het Spreekuur Opvoedingsondersteuning Wassenaar

Voor u ligt het negentiende jaarverslag over het Spreekuur Opvoedingsondersteuning. Het Spreekuur Opvoedingsondersteuning Wassenaar (SOW) is een laagdrempelige voorziening voor ouders met vragen over ontwikkeling, gedrag en opvoeding over kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 18 jaar.

Vanaf september 1999 bestaat het Spreekuur Opvoedingsondersteuning als dienst van de Schooladviesdienst Wassenaar. Vanaf 2010 maakt dit spreekuur deel uit van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Vanaf april 2015 wordt het spreekuur afwisselend op de CJG locatie en de Schooladviesdienst gehouden. Het spreekuur Opvoedingsondersteuning wordt gefinancierd op basis van het convenant 2016 tot en met 2019 tussen de Wassenaarse basisscholen, de gemeente Wassenaar en de Stichting Schooladviesdienst Wassenaar.

De gesprekken in het schooljaar 2018-2019 hadden met name betrekking op koppig en dwars gedrag. Ook waren ouders bezorgd over de ontwikkeling van hun kind of hadden een verschil in opvoedaanpak. Niet luisteren, ongehoorzaamheid en driftbuien, omgang met emoties en slaapproblemen waren ook onderwerp van gesprek. Tot slot waren er vragen over scheiding- en omgangsregelingen.

De meeste ouders kwamen met twee vragen waarop ze een antwoord zochten. De vragen waarmee ouders komen zijn complexer dan het voorgaande jaar. Gemiddeld worden per vraag meer gesprekken gevoerd vanwege de complexiteit van de vragen.

Twee derde van de ouders heeft extra zorgen op bijvoorbeeld financieel gebied, relationeel gebied of kampt met psychische problemen of ingrijpende gebeurtenissen. Hierbij is samenwerking met andere disciplines binnen en buiten het Centrum voor Jeugd en Gezin onontbeerlijk. De lijnen zijn hierin heel kort en kunnen snel worden ingezet.

Naast gesprekken is Kortdurende Video Hometraining een paar keer aangeboden. Hierin wordt op een positieve manier de interactie tussen ouders en kinderen belicht. Sinds dit jaar wordt hierbij uitdrukkelijk aandacht besteed aan de hechtingsrelatie aangezien dat vaak een belangrijke oorzaak is voor het ontstaan van opvoedproblemen.

In dit verslag treft u een cijfermatige verantwoording en een vergelijking met cijfers uit voorgaande jaren aan (bijlage 3).

Wassenaar, december 2019
Loes Schoeren

2. Jaarverslag Spreekuur Opvoedingsondersteuning Wassenaar 2018-2019

Inleiding

In 2018-2019 maakten 30 gezinnen/ouders gebruik van het spreekuur.

Van de ouders die zich aanmeldden, hadden 24 ouders de Nederlandse nationaliteit. Daarnaast bleek 25% van de ouders afkomstig uit andere landen zoals Zuid-Afrika, Engeland, Armenië, Iran, Dubai en Polen.

De vragen die werden gesteld, gingen over kinderen in de peuterperiode, het basisonderwijs en de middelbare school. De meeste vragen werden ook dit jaar weer gesteld over jongens in de peuterperiode in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

De meeste ouders, die gebruik maakten van het spreekuur, bevonden zich net als voorgaande jaren in de leeftijdsgroep van 40 tot 49 jaar. Vergeleken met voorgaande jaren is het aantal hoogopgeleide ouders gelijk gebleven: namelijk 58% HBO/Universiteit tegenover 42% laagopgeleid.

Het gemiddeld aantal gesprekken is vergeleken met eerdere jaren iets verhoogd vanwege de complexiteit. Het zijn nu gemiddeld 4,1 gesprekken per cliënt. Daarnaast werd kortdurende Video Home training verschillende malen ingezet. Dit is het afgelopen schooljaar 4 keer ingezet als aanvulling op de gesprekken in het opvoedspreekuur.

In 65% van de gevallen spelen persoonlijke factoren van de ouders een rol bij de vragen die ouders hebben, zoals relatieproblemen, ingrijpende gebeurtenissen, ziekte/handicap ouder, maar ook financiële problemen en psychische problemen. Dit percentage is opnieuw gestegen vergeleken met het percentage van het voorgaande jaar (52%).

In 21% gevallen werden ouders verder verwezen en/of doorgeleid naar andere en/of intensievere hulp binnen het CJG, zoals een oudercursus, een sociale vaardigheidstraining, de huisarts, de gemeente en de kinderpsycholoog.

De vragen waarmee ouders kwamen betroffen voornamelijk:

- Koppig dwars en opstandig gedrag (10%),
- Driftbuien (9%),
- Bezorgdheid ontwikkeling kind (9%),
- Verschil tussen aanpak ouders (7%),
- Echtscheiding (verwerking/omgangsregeling (7%),
- Niet luisteren / ongehoorzaam (7%),
- Verschil aanpak ouders (7%),
- Opvoedingsaanpak algemeen (6%),
- Omgaan met emoties (4%),
- Slaapproblemen (4%)

Cijfers

Aantal aanmeldingen 2018-2019:		30
Aantal kinderen in het gezin:	meisje	10
	jongen	14
	meisjes	0
	jongens	3

	jongen(s) en meisje(s)	3
Leeftijden		
	1 jaar	1
	2-3 jaar	10
	4-5 jaar	6
	6-7 jaar	6
	8-9 jaar	4
	10-12 jaar	8
	13-14 jaar	2
	Totaal	37
Aantal gesprekken:		
	1 gesprek	3
	2 gesprekken	0
	3 gesprekken	8
	4 gesprekken	6
	5 gesprekken	6
	6 gesprekken	7
	Totaal	123
	nog niet afgerond	5
	Gemiddeld aantal gesprekken:	4,1
Gezinskenmerken		
	Tweeoudergezin	17
	Eenoudergezin	8
	Nieuw samengesteld gezin	5
Opleidingsniveau ouders		
	Basisschool / VBO	2
	MAVO/VMBO	4
	HAVO/VWO	6
	HBO/Universiteit	18
	Anders	1
Doorverwezen door:		
	School/ Kindercentrum	3
	Schoolarts/verpleegkundige	1
	Consultatiebureau	10
	Maatschappelijk werk	2
	Jeugdhulpverlening	1
	CJG	9
	Eerder contact	2
	Familie/ vrienden / kennissen	1
	Folder/ affiche	1
	Website	1
Periode dat het probleem bestaat voorafgaand aan de gesprekken		
	0-6 maanden	8
	6 maanden – 1 jaar	11
	1-2 jaar	7
	langer dan 2 jaar	4

Problematiek

Koppig / Dwars opstandig	7
Bezorgdheid ontwikkeling kind	6
Driftbuien	6
Echtscheiding (verwerking/ omgangsregeling)	6
Vershil opvoedaanpak ouders	5
Niet luisteren / ongehoorzaamheid	5
Opvoedingsaanpak algemeen	4
Slaapproblemen	3
Omgaan met emoties	3
Straf geven/ grenzen stellen	2
Onzeker/ verlegen/ weinig zelfvertrouwen	2
Broekpoepen	1
Agressief gedrag	1
Puberteitsconflicten	1
Lichamelijke klachten	1
Voeding eetproblemen	1
Dyslexie	1
Cognitieve achterstand	1
Ruzie met/ tussen kinderen	1
Niet naar school/ speelzaal willen	1
Overmatig huilen	1
Weglopen	1
Relatie ouder/ kind	1
Scheidingsangst/ eenkennig	1
Faalangst	1
Jaloezie/ rivaliteit	1
Niet weerbaar/ onzelfstandig	1
Totaal	65

Samenvattende conclusies

- In het jaar 2018-2019 maakten 30 ouders/gezinnen gebruik van het spreekuur. Dit aantal is hoger dan voorgaande jaren.
- De meeste vragen werden ook dit jaar weer gesteld over jongens in de peuterperiode in de leeftijd van 2 tot 4 jaar.
- Het gemiddeld aantal gesprekken is 4,1. Ook hier is een stijging zichtbaar. Dit betekent dat er gemiddeld meer gesprekken worden gevoerd, vanwege de toenemende complexiteit in vragen.
- 65% van de ouders kampt met extra problematiek. Dit is hoger vergeleken met het voorgaande jaar. Het betekent dat ouders die opvoedingsondersteuning zoeken vaak te kampen hebben met extra problematiek op andere levensgebieden.
- Afgelopen jaar werd ook verschillende malen kortdurende Video Hometraining ingezet.
- De gesprekken hadden met name betrekking op koppig en dwars gedrag. Ook waren ouders bezorgd over de ontwikkeling van hun kind of hadden een verschillende opvoedaanpak. Niet luisteren, ongehoorzaamheid en driftbuien, omgang met emoties en slaapproblemen waren eveneens onderwerp van gesprek. Tot slot waren er vragen over scheiding- en omgangsregelingen. De meeste ouders kwamen met twee vragen waarop ze een antwoord zochten.
- Ouders ervaren het Opvoedspreekuur als laagdrempelig. In een aantal gevallen werd het Opvoedspreekuur verkozen boven andere begeleidingsvormen, vanwege problemen met gezag en dus ook met toestemming van de andere ouder van het kind (i.v.m. met de persoonlijke ouderbegeleiding van het Opvoedspreekuur), negatieve ervaringen met opvoedondersteuning bij een andere instantie en het kortdurende karakter en dus overzichtelijker traject voor ouders.

Actiepunten

- Het blijft belangrijk om het spreekuur onder de aandacht van ouders en verwijzers te brengen. Ook in het komend jaar zal hier aandacht aan besteed worden door informatie (verwijzersinfo, folders en posters) aan verwijzers te sturen.
- De goede samenwerking binnen het CJG heeft in het afgelopen jaar geleid tot meer gezamenlijke trajecten waarbij een onderdeel van een complexere hulpvraag opgepakt kon worden. Om dit voort te zetten is een regelmatige aanwezigheid bij de aanmeldoverleggen voor ze ver mogelijk van belang.

Gebruikte afkortingen:

AMW Algemeen Maatschappelijk Werk
CJG Centrum voor Jeugd en Gezin
JGZ Jeugd Gezondheidszorg
SOW Spreekuur Opvoedingsondersteuning Wassenaar
SAD Schooladviesdienst

Bijlage 1: Meerjarenoverzicht opvoedingsondersteuning 2013-2018

Aanmeldingen

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
					Aantal
	30	23	22	23	25

Gezinssituatie

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
					Aantal
Twee ouder gezin	17	17	16	17	17
Een ouder gezin	8	3	4	5	7
Nieuw samengesteld gezin	5	2	0	0	1
Weekendgezin	0	0	0	0	0
Co-ouderschap	0	0	1	0	0
Meer generatie familie	0	1	1	0	0

Opleidingsniveau ouders

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
					Aantal
Onbekend	1	1	1	1	2
Basisonderwijs / VMBO	2	4	4	3	2
MAVO/ VMBO	4	4	3	5	1
HAVO / VWO	6	2	4	5	3
HBO/Universiteit	18	15	12	9	17

Leeftijd kinderen

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
					Aantal
0-2 jaar	1	0	0	2	2
2-3 jaar	10	4	0	1	2
4-5 jaar	6	7	8	6	4
6-7 jaar	6	6	9	9	4
8-9 jaar	4	2	3	8	6
10-12 jaar	8	8	3	2	7
13 jaar-14 jaar	2	1	1	0	2
15 jaar	0	0	0	0	0
16 jaar	0	0	0	0	1
17 jaar	0	0	0	0	0
18 jaar	0	0	0	0	0

Periode dat het probleem bestaat

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
					Aantal
<1 maand	0	0	1	1	3
1-6 maanden	8	9	8	7	6
6 mnd. –1 jaar	11	7	6	3	4
1 –2 jaar	7	3	3	3	3

langer dan 2 jaar	4	4	4	6	9
Anders	0	0	0	1	0

Aantal gesprekken per ouder

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
	Aantal				
1 gesprek	3	1	1	5	4
2 gesprekken	0	2	3	1	3
3 gesprekken	8	10	7	8	10
4 gesprekken	6	5	4	1	6
5 gesprekken	6	4	2	7	0
6 gesprekken	7	1	5	1	2
nog niet afgeronde contacten	5	13	5	6	2

Gemiddeld ligt het aantal gesprekken in 2018- 2019 op 4,1.

Hoe kent men de voorziening?

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
	Aantal				
Schooladviesdienst	0	0	0	0	0
School	3	5	7	6	9
Schoolarts/ verpleegkundige	1	1	3	2	3
Huisarts	0	0	0	1	0
Consultatiebureau	10	5	1	2	2
Folder	1	2	0	0	0
CJG	9	4	2	0	0
Kennis / vrienden / familie	1	0	1	2	1
Kinderdagverblijf / Speelzaal	0	0	0	1	1
Van eerder contact	2	3	2	4	6
Krant	0	0	0	0	1
Alg. Maatschappelijk Werk	2	2	5	2	0
Schoolgids	0	0	0	0	0
Jeugdhulpverlening	1	1	0	0	0
Internet	1	0	1	0	2
Anders	0	1	1	2	0

Resultaat van de contacten

	2018/ 2019	2017/ 2018	2016/ 2017	2015/ 2016	2014/ 2015
	Aantal				
probleem beter hanteerbaar	9	3	11	6	4
andere aanpak uitproberen	5	0	0	1	0
probleem opgelost	5	2	2	2	9
probleem ongewijzigd	0	0	0	0	0
doorverwijzing	2	4	4	2	7
nog niet bekend	2	13	5	6	2
Anders/onbekend	3	1	0	3	3

Bijlage 2: Opmerkingen Ouders

In 2018-2019 werd ervoor gekozen om ouders bij afsluiting van de gesprekken naar hun mening te vragen.

Hieronder volgen enkele reacties:

- Soms denk ik wel: "Help me out". Het is dan fijn om het allemaal op een rijtje te krijgen.
- Fijn dat ik met je kon praten in die moeilijke periode. Iemand die even mededacht.
- Ik heb echt veel geleerd. Ik vond het fijn om te komen.
- Bedankt voor je hulp. Zonder die hulp had ik me niet zo sterk en héél belangrijk onbezorgd gevoeld.